

Nieuwsbrief PS Updates - Nummer 05, 2017

Nummer 5, 2017

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:316](#) 24-02-2017

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:584](#) 21-02-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:536](#) 16-02-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:311](#) 31-01-2017

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2017:715](#) 01-03-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:923](#) 21-02-2017

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:1461](#) 20-02-2017

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:868](#) 17-02-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:835](#) 17-02-2017

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:1422](#) 17-02-2017

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:1359](#) 17-02-2017

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:709](#) 15-02-2017

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2017:917](#) 15-02-2017

X/Y

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:869](#) 14-02-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:774](#) 10-02-2017

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2017:461](#) 10-02-2017

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2017:851](#) 09-02-2017

X/Y

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:767](#) 09-02-2017

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2017:1063](#) 08-02-2017

X/Securitas OV Services B.V. c.s.

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:440](#) 08-02-2017

ASR Schadeverzekering NV/werkgever

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2017:819](#) 03-02-2017

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:7597](#) 12-10-2016

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:7596](#) 05-10-2016

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:657](#) 23-02-2017

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:644](#) 23-02-2017

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:658](#) 23-02-2017

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:662](#) 23-02-2017

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:606](#) 21-02-2017

Uitspraken zonder ECLI

[Rechtbank Den Haag](#) 26-01-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Rechtbank Overijssel](#) 17-02-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Rechtbank Den Haag](#) 23-01-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[Een geestelijke of lichamelijke tekortkoming: geen beletsel voor het aannemen van aansprakelijkheid.](#)

mr. Y. Bosschaart

RECHTSPRAAK

X/Y

In de onderhavige zaak weigert een zorgverzekeraar over te gaan tot vergoeding van een in het buitenland uitgevoerde operatie. De zorgverzekeraar stelt zich op het standpunt dat geen medische oorzaak bestond voor de uitvoering van de ingreep. De kantonrechter is van oordeel dat het in beginsel aan de behandelend arts is om te beslissen of de patiënt al dan niet is aangewezen op medisch-specialistische zorg.

Eiser heeft in 2007 een radicale prostaatverwijdering ondergaan. In 2014 kreeg eiser een recidief dat zorgde voor lymfestuwing in zijn rechterbeen. De lymfeklieren zijn vervolgens, op doorverwijzing, operatief in Duitsland verwijderd. Toen eiser de kosten van deze operatie vergoed wilde zien, werd dit door zijn zorgverzekeraar geweigerd. De zorgverzekeraar gaf hierbij aan dat er geen medische noodzaak voor de ingreep bestond. De zorgverzekeraar stelt in de onderhavige procedure dat de behandeling die eiser heeft ondergaan niet voldoet aan de verzekeringsvoorwaarden, waarin staat dat *'de inhoud en omvang van deze zorg worden bepaald door de stand van de wetenschap en praktijk door wat in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg en diensten. Verzekerd is die zorg die onder de dekking van uw verzekering valt en waarop u naar inhoud en omvang redelijkerwijs bent aangewezen'*. De zorgverzekeraar stelt de aanvraag van eiser te hebben beoordeeld aan de hand van de toetsingsmethodiek, zoals vastgelegd in het rapport 'Beoordeling stand van wetenschap en Praktijk' van het CVZ. Op grond van dit toetsingskader is de medisch adviseur van de zorgverzekeraar tot de conclusie gekomen dat de behandeling die eiser heeft ondergaan noch in curatieve zin, noch in palliatieve zin conform de stand der wetenschap en praktijk is en derhalve is de zorgverzekeraar van oordeel dat eiser geen recht heeft op vergoeding van de operatie.

De kantonrechter overweegt dat het in beginsel aan de behandelend arts is om te beslissen of de patiënt al dan niet is aangewezen op medisch-specialistische zorg: *'Indien een specialist op basis van zijn deskundigheid heeft getoetst of er een indicatie is voor medische-specialistische zorg*

en tot de conclusie komt dat de patiënt daarop is aangewezen, dan dient de zorgverzekeraar dit oordeel van de specialist tot uitgangspunt te nemen'. Mocht de zorgverzekeraar twijfel hebben over de door de behandelend arts gegeven indicatie, dan dient hij zich te wenden tot de behandelend arts die de indicatie heeft gegeven. Het staat een zorgverzekeraar, aldus de kantonrechter, niet vrij de indicatie van de behandelend arts niet te volgen, zonder te motiveren waarom en op basis waarvan.

Vervolgens overweegt de kantonrechter, met verwijzing naar de wetsgeschiedenis van artikel 14 Zvw, dat voor afwijking van het oordeel van de medisch specialist slechts plaats is, indien de specialist evident niet blijkt te handelen overeenkomstig de normen die binnen de beroepsgroep gelden voor de indicatiestelling. De kantonrechter overweegt voorts dat zorgverzekeraars de doelmatigheid van een behandeling willen controleren, waarbij de zorgverzekeraar vanzelfsprekend niet blind hoeft te varen op het oordeel van de behandelend specialist.

De kantonrechter stelt vast dat de operatie die eiser heeft ondergaan lijkt af te wijken van de door de adviseur van de zorgverzekeraar aangehaalde Richtlijn urologie van 2015 van de Europese Associatie Urologie. Zoals door de kantonrechter overwogen dient de zorgverzekeraar in een dergelijk geval zich te richten tot de behandelend arts die de indicatie heeft afgegeven. De zorgverzekeraar erkent dat hij dit in het onderhavige geval niet heeft gedaan en hij heeft eiser evenmin verzocht om extra informatie aan te leveren. De kantonrechter oordeelt dat vaststaat dat de zorgverzekeraar het verzoek om vergoeding van eiser heeft afgewezen zonder kennis te hebben genomen van de motieven van de medisch specialist om in afwijking van de richtlijn operatief in te grijpen. Dat stond de zorgverzekeraar niet vrij, aldus de kantonrechter.

De kantonrechter oordeelt op grond van het vorenstaande dat de zorgverzekeraar een verklaring van de behandelend specialist in het geding dient te brengen, waarin wordt gemotiveerd of en zo ja waarom in dit geval is gekozen, in afwijking van de Richtlijn urologie van 2015, voor de operatieve behandeling. Voorts oordeelt de kantonrechter dat indien de zorgverzekeraar na ontvangst van de motivering van de behandelend arts de afwijzing van de vergoeding in stand houdt, hij dient te motiveren waarom en op basis waarvan hij de indicatie van de behandelend specialist niet volgt.

mr. B. Wallage

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 15-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2017:917

Zaaknummer: 5355715 CV EXPL 16-6784

Wetsartikelen: 14 Zvw

RECHTSPRAAK

ASR Schadeverzekering NV/werkgever

Arbeidsongeval met betonmixerpomp. Nakoming van de keuringsverplichting zou het ongeval niet hebben voorkomen, zodat werkgever niet op die grond aansprakelijk is voor de schade van werknemer. Productaansprakelijkheid.

Feiten

Op 21 december 2006 is een van de werknemers van bedrijf X een arbeidsongeval overkomen. Werknemer was bezig met het storten van beton voor een betonnen vloer, toen de verdeelmast van de betonmixerpomp van de vrachtwagen afbrak en op hem viel. De vrachtwagen met betonmixer en betonmixerpomp was eigendom van bedrijf Y. Hij was aan bedrijf Y geleverd door bedrijf Z. Bedrijf Z had een aansprakelijkheidsverzekering bij ASR Schadeverzekering NV (hierna: ASR). Werknemer heeft X op 5 januari 2007 aansprakelijk gesteld. ASR heeft de schade geregeld met werknemer. Daarbij heeft werknemer zijn vordering op X, Z en Y gecedeerd aan ASR. Bedrijf Z is ontbonden per 31 december 2015. ASR vordert in de hoofdzaak een verklaring voor recht dat X als werkgever is tekortgeschoten in zijn zorgplicht en dat zij op grond daarvan aansprakelijk is voor de schade voortvloeiend uit het ongeval. In de vrijwaringszaak vordert X hoofdelijke veroordeling van Z en Y om aan haar te vergoeden alles waartoe zij in de hoofdzaak zou worden veroordeeld.

Oordeel

Hoofdzaak: werkgeversaansprakelijkheid

Gezien het rapport van de Arbeidsinspectie kan gesteld worden dat bij het uitvoeren van een keuring niet verwacht had mogen worden dat actief gezocht zou zijn naar haarscheurvorming in het plaatmateriaal van de mastoren direct onder de draaikrans. Dat komt hierop neer dat de betonmixerpomp regelmatig gekeurd had moeten worden, maar dat niet is voorgeschreven wat die keuring moet inhouden. Voor bepaalde typen hijskranen is dat wel voorgeschreven. Daar is onderzoek naar haarscheurtjes bij de draaikrans echter niet voorgeschreven, en ook niet gebruikelijk. Daarom moet worden aangenomen dat bij een keuring van de

betonmixerpomp evenmin gezocht zou zijn naar haarscheurtjes onder de draaikrans, en dat die dus ook niet zouden zijn opgemerkt. ASR weerspreekt dit niet. Daarom moet worden aangenomen dat nakoming van de keuringsverplichting het ongeval niet zou hebben voorkomen, zodat X niet op die grond aansprakelijk is voor de schade van werknemer. ASR wijst er verder op dat werknemer geen veiligheidshelm droeg en dat de Risico Inventarisatie & Evaluatie van X verouderd was. Zij licht echter niet toe dat een veiligheidshelm dit ongeval voorkomen zou hebben of de schade daarvan beperkt zou hebben. Dat geldt ook voor de Risico Inventarisatie & Evaluatie. Het algemene dat X 'maatregelen (had) moeten treffen' is veel te vaag, omdat het volstrekt onduidelijk is met wat voor maatregelen X dit ongeval dan had kunnen voorkomen. Daarom is X niet op grond van artikel 7:658 BW aansprakelijk voor de schade van werknemer. Subsidiair baseert ASR haar vordering op artikel 7:611 BW. Zij stelt dat een werkgever die zijn werknemers niet afdoende kan beschermen tegen het gevaar waaraan zij worden blootgesteld, hen ten minste moet beschermen tegen de financiële gevolgen van een ongeval door een adequate verzekering voor hen te sluiten of door hen een bijdrage te betalen waarmee zij zelf een verzekering kunnen sluiten. De Hoge Raad heeft een dergelijke verzekeringsplicht aangenomen voor schade die werknemers lijden in de uitoefening van hun werkzaamheden als deelnemer aan het wegverkeer als zij (a) als bestuurder van een motorvoertuig betrokken raken bij een verkeersongeval, (b) als fietser of voetganger schade lijden als gevolg van een ongeval waarbij één of meer voertuigen zijn betrokken, of (c) als fietser schade lijden als gevolg van een eenzijdig fietsongeval. Voor andere situaties kan zo'n verzekeringsplicht niet worden aangenomen, omdat het hier gaat om een uitzondering op de regel van artikel 7:658 BW dat de werkgever alleen bij schending van zijn zorgplicht aansprakelijk is voor arbeidsongevallen. Een uitzondering mag niet zo ruim worden uitgelegd dat de hoofdregel daardoor feitelijk onderuitgehaald wordt. Als een algemene verzekeringsplicht moet worden ingevoerd, ligt dat op de weg van de wetgever. Daarom is X ook op deze grond niet aansprakelijk voor de schade van werknemer.

Vrijwaringszaak: producentaansprakelijkheid

X baseert haar vordering tegen Y op artikel 6:185 lid 1 BW. Zij onderbouwt echter niet dat Y als producent van de betonmixerpomp te beschouwen is. Zij stelt ook dat Y onrechtmatig gehandeld heeft door een product in het verkeer te brengen waarvan achteraf gebleken is dat het onveilig was (art. 6:162 BW). Die stelling is eveneens onvoldoende. De aansprakelijkheid van artikel 6:162 BW is geen risicoaansprakelijkheid zoals die van artikel 6:185 BW, X stelt niet dat Y indertijd van die onveiligheid op de hoogte was. Ten slotte beroept X zich op artikel 6:162 BW met de stelling dat Y bij het onderhoud tekortgeschoten is. Ook dit verwijt is onvoldoende onderbouwd, in het licht van de beoordeling in reconventie: als bij een keuring niet verwacht kan worden dat gezocht wordt naar haarscheurtjes, is niet duidelijk waarom dat

bij onderhoud wel verwacht zou mogen worden. X voert ten slotte artikel 6:74 en/of 6:77 BW aan als grondslag voor aansprakelijkheid van Z. Z was verplicht om niet door gebruik van een gebrekkige hulpzaak zwaar letsel toe te brengen aan werknemers van X, maar dat is niet te beschouwen als een verbintenis uit de tussen partijen gesloten overeenkomst, maar als een rechtsplicht. Uit schending van een rechtsplicht kan een verbintenis ontstaan op grond van artikel 6:162 BW, maar de rechtsplicht zelf is geen verbintenis, en de artikelen 6:74 en 6:77 BW zijn daarop niet van toepassing. Volgt afwijzing van de vorderingen van ASR in de hoofdzaak en van de vorderingen van X in de vrijwaringszaak.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 08-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:440

Zaaknummer: C/16/394443 / HA ZA 15-524

Rechters: P. Dondorp

Advocaten: D.J. van der Kolk, V.R. Pool en D.M. Uithol

Wetsartikelen: 7:658 BW, 7:611 BW, 7:962 BW, 6:102 BW, 6:12 BW, 6:10 BW en 7.4a Arbeidsomstandighedenbesluit

RECHTSPRAAK

De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) moet aan een deel van de inwoners van het Groningenveld de immateriële schade vergoeden, zo oordeelt de Rechtbank Noord-Nederland. De NAM is aansprakelijk voor de door inwoners van het Groningenveld geleden en/of nog te lijden immateriële schade, als gevolg van de aardbevingen.

Vordering eisers

De 127 eisers vorderen een zogenoemde verklaring voor recht, die inhoudt dat de NAM en de Staat hoofdelijk aansprakelijk zijn voor door eisers geleden immateriële schade als gevolg van de aardbevingen. Volgens eisers is door de aardbevingen het woongenot aangetast en is er in een aantal gevallen sprake van geestelijk lijden. Ze vragen om een financiële vergoeding van de immateriële schade.

Recht ongestoord woongenot

De rechtbank oordeelt dat voor het deel van het Groningenveld, waar regelmatig aardbevingen worden gevoeld en schade wordt geleden, gesproken kan worden van een situatie waarin door de NAM een ernstige inbreuk wordt gemaakt op een fundamenteel persoonlijkheidsrecht, het recht op een ongestoord woongenot. Ook zonder dat er sprake is van geestelijk letsel leidt dit tot aantasting in de persoon, bij degenen die daardoor persoonlijk gevoelens van angst, zorg en psychisch onbehagen ervaren. Velen zijn bang voor hun veiligheid, ervaren spanningen en worden in hun dagelijks leven met de gevolgen van de aardbevingen geconfronteerd. Deze overlast overschrijdt gezien de aard, de ernst en de duur daarvan de grenzen van hetgeen eisers in het maatschappelijk verkeer als 'gewone' hinder hebben te accepteren en vormt een inbreuk op hun eigendomsrechten en op hun recht op ongestoord woongenot. De rechtbank oordeelt dat de NAM, die deze onrechtmatige overlast heeft veroorzaakt, aansprakelijk is voor de schade die eisers daardoor lijden. Daarnaast is de NAM aansprakelijk voor materiële schade als gevolg van gederfd woongenot. In een vervolgpprocedure (een zogenoemde schadestaatprocedure) zal per eiser de hoogte van een eventuele schadevergoeding worden bepaald.

Onrechtmatig handelen Staat

In navolging van de uitspraak van de Raad van State van 18 november 2015 concludeert de rechtbank dat de minister gehouden was om na de aardbeving in Huizinge de gasproductie met het oog op de veiligheidsrisico's voor inwoners in het Groningenveld zoveel mogelijk te beperken. De Staat heeft dat niet gedaan, ondanks het feit dat hij was geadviseerd dat wél te doen. De Staat heeft niet kunnen uitleggen dat en waarom een verdere reductie van de winning gelet op de leveringszekerheid niet mogelijk was. De rechtbank oordeelt dan ook dat de Staat onzorgvuldig heeft gehandeld in de periode van januari 2013 tot en met december 2015. Eisers hebben echter niet onderbouwd dat zij geen schade zouden hebben geleden wanneer de Staat wel tot verdere reductie was overgegaan, zodat niet gezegd kan worden dat de schade die de eisers noemen het gevolg van dit onzorgvuldig handelen is. De rechtbank oordeelt daarom dat de Staat niet aansprakelijk is voor die schade en wijst die overige vorderingen van eisers tegen de Staat af.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 01-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2017:715

Zaaknummer: C/19/109028/HA ZA 15-33

Wetsartikelen: 6:162 BW, 6:177 BW en 6:106 BW

RECHTSPRAAK

De raad ziet geen reden om voorbij te gaan aan de conclusies die de verzekeringsarts met betrekking tot het vastgestelde invaliditeitspercentage. De aangevallen uitspraak zal, voor zover aangevochten, worden vernietigd.

Betrokkene is in 1981 als militair in het kader van UNIFIL uitgezonden geweest naar Libanon. Op 2 mei 2007 heeft betrokkene in verband met psychische klachten verzocht om toekenning van een militair invaliditeitspensioen. Bij besluit van 5 februari 2008 heeft appellant hem met ingang van 4 mei 2006 een invaliditeitspensioen toegekend naar een mate van invaliditeit met dienstverband van 15%, op grond van een psychische aandoening van traumatische aard.

Betrokkene heeft bezwaar gemaakt tegen het besluit van 5 februari 2008 en heeft daarbij een rapport van psychiater dr. R.V. Schwarz (Schwarz) overgelegd. De psychiater concludeert dat sprake is van PTSS en vindt een invaliditeitspercentage van 40% passend.

Beide partijen onderschrijven de conclusie van Van Marle dat betrokkene lijdt aan PTSS, maar de rapportage van de psychiater biedt geen grondslag voor het aannemen van een invaliditeitspercentage van 40%. Het hoger beroep slaagt en het invaliditeitspercentages wordt vastgesteld op 15%.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 23-02-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:657

Zaaknummer: 14/5408 MPW

Rechters: B.J. van de Griend, C.H. Bangma en M. Kraeft

Advocaten: W.R.C. Adang en W.B. Knook

RECHTSPRAAK

Afwijzing aanvraag militair invaliditeitspensioen. Geen dienstverband.

Vaststelling mate van invaliditeit. De raad ziet geen grond gelegen om de door de verzekeringsarts gemaakte inschatting van de beperkingen van appellant in twijfel te trekken. Gelet op de toelichting op de gegeven scores in het advies van verzekeringsarts-medisch adviseur van 30 augustus 2013, bezien in het licht van de beschikbare medische informatie, is niet aannemelijk gemaakt dat de beperkingen van appellant op de punten zijn onderschat.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 23-02-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:658

Zaaknummer: 15/1479 MPW

Rechters: B.J. van de Griend, C.H. Bangma en M. Kraeft

Advocaten: W.R.C. Adang en W.B. Knook

RECHTSPRAAK

Oorlogsgeweld heeft niet geleid tot blijvende invaliditeit in de zin van de Wubo. Afwijzing aanvraag gegrond.

Afwijzing aanvraag om toekenning van onder meer een periodieke uitkering op de grond dat het oorlogsgeweld niet heeft geleid tot blijvende invaliditeit in de zin van de Wubo. Ten aanzien van de in bezwaar gemelde mishandelingen door de stiefvader is in het bestreden besluit geconcludeerd dat die niet onder de Wubo kunnen worden gebracht. De duidelijke aanwezigheid van andere oorzaken voor de klachten van appellant dan bedoeld in artikel 2 lid 1 Wubo brengt mee dat ook het beroep faalt.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 23-02-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:644

Zaaknummer: 15/1689 WUBO

Rechters: B.J. van de Griend, C.H. Bangma en M. Kraeft

Advocaten: J.C.M. van Berkel en A.T.M. Vroom-van Berckel

RECHTSPRAAK

Afwijzing aanvraag om toekenning van een militair invaliditeitspensioen. Het verband tussen de psychische problematiek van appellant en de uitoefening van zijn militaire dienst is onvoldoende aangetoond.

Appellant was van 8 december 1997 tot 18 mei 1998 als beroepsmilitair uitgezonden naar Bosnië. Appellant heeft verzocht om toekenning van een militair invaliditeitspensioen. De aanvraag is door de minister afgewezen omdat de bij appellant geconstateerde aandoening van de persoonlijkheid en een aandoening van het hart- en vaatstelsel geen verband zouden houden met de uitoefening van de militaire dienst.

Appellant stelt dat uit de informatie van zijn behandelaars blijkt dat hij lijdt aan een posttraumatische stressstoornis (PTSS) en dat die stoornis is veroorzaakt door zijn ervaringen in Bosnië.

In de door appellant overgelegde informatie van zijn behandelaars ziet de raad geen overtuigende argumenten om de rapportage van de psychoanalyticus - dat ten grondslag lag aan het besluit van de minister - onzorgvuldig en diens conclusies onjuist te achten. De aangevallen uitspraak wordt bevestigd.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 23-02-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:662

Zaaknummer: 15/1622

Rechters: B.J. van de Griend, C.H. Bangma en M. Kraeft

Advocaten: R. Engwegen en W.R.C. Adang

RECHTSPRAAK

Appellante heeft onvoldoende aannemelijk kunnen maken dat zij recht heeft op immateriële schadevergoeding in verband met de onrechtmatige afwijzing van langdurigheidstoeslag. Alleen de wettelijke rente, griffierecht en proceskosten moeten worden vergoed.

In het kader van het verzoek om vergoeding van immateriële schade heeft appellante aangevoerd dat zij jaren met het aanvragen van een langdurigheidstoeslag is bezig geweest, waardoor er spanning is ontstaan en haar gezondheid daaronder heeft geleden. Het college heeft haar jarenlang van het kastje naar de muur gestuurd.

Deze schade heeft appellant onvoldoende aannemelijk kunnen maken. Volgens vaste rechtspraak is daarvoor onvoldoende dat sprake is van meer of minder sterk psychisch onbehagen en van een zich gekwetst voelen door het onrechtmatige besluit (uitspraak van de Raad van 30 juni 2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BR1216).

Het verzoek om schadevergoeding wordt afgewezen.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 21-02-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:606

Zaaknummer: 15/5357

Rechters: A.B.J. van der Ham

Advocaten: H.H.J. ten Hoope

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Zware mishandeling in café. Cafébezoeker krijgt met kracht een glas in zijn gezicht geslagen en loopt zwaar lichamelijk letsel op. Vordering benadeelde partij toegewezen. Schadeposten: daggeldvergoeding (€ 112); medische kosten (€ 1.513,99); reis- en parkeerkosten (€ 6.236,88); materiële kosten (€ 589); huishoudelijke hulp (€ 1.907,43); zelfwerkzaamheid (€ 1.140) en smartengeld (€ 10.000).

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 20-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:1461

Zaaknummer: 03/661062-16

Rechters: C. Wapenaar, E.H.A.F.M. Krol en J.M.A. van Atteveld

Advocaten: S.B.M.A. Engelen

Wetsartikelen: 302 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling van twee verdachten wegens het openlijk in vereniging geweldplegen. Het betrof uitgaansgeweld, bestaande uit slaan en trappen tegen hoofd en lichaam van de slachtoffers. Een van hen vordert vergoeding van eigen risico zorgverzekering (€ 800) en immateriële schade (€ 750). Beide verdachten worden hoofdelijk schadeplichting geacht, waarbij de rechtbank in ECLI:NL:RBDHA:2017:1359 overweegt dat 'gelet op het bepaalde in artikel 6:166 BW [groepsaansprakelijkheid], voor de schadeplichtigheid van verdachte niet bepalend is of verdachte het letsel zelf heeft veroorzaakt.' Immateriële schadevergoeding geheel toegewezen; eigen risico tot € 385 omdat vordering voor het overige onvoldoende onderbouwd was.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 17-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:1359

Zaaknummer: 09/827538-16

Rechters: B.W. Mulder, D.E. Alink en G.J. Schiffers-Hanssen

Advocaten: M.C. Nederpel en Y. Taghi

Wetsartikelen: 6:166 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor poging tot doodslag van driejarig kind. De moeder voegt zich namens het kind als benadeelde partij. Toewijzing van ziekenhuisgeldvergoeding ad € 644 via de band van artikel 6:107 BW (verplaatste schade). Afwijzing van schadepost 'Reiskosten bureau jeugdzorg' vanwege ontbreken van het vereiste rechtstreekse verband. Toewijzing van immateriële schadevergoeding ad € 4.000. Het gehele bedrag wordt onder beheer van Bureau Jeugdzorg gesteld opdat het bedrag daadwerkelijk aan het slachtoffer ten goede zal komen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 17-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:1422

Zaaknummer: 03/710274-16

Rechters: C.M.W. Nobis, A.M. Schutte en D. Osmic

Advocaten: P.G.J.M. Boonen en J.W.E. Luiten

Wetsartikelen: 6:107 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor reeks van oplichtingen en diefstallen van hoogbejaarde mensen door middel van een zogenoemde babbeltruc. De rechtbank wijst schadevergoeding toe aan enkele gedupeerden, waaronder - naast materiële schade - ook € 150 respectievelijk € 800 aan immateriële schade. Dit lijkt samen te hangen met de overwegingen van de rechtbank inzake de ernst van het vergrijp en de impact die dit - juist op deze doelgroep - kan hebben. De rechtbank overweegt onder andere 'verdachte heeft door zijn handelen een grote inbreuk gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van de slachtoffers. Hoogbejaarde slachtoffers van dit soort ernstige feiten kunnen daar vaak psychisch nog lang last van houden en de herinnering eraan hindert hen in hun dagelijks bestaan.'

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 17-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:835

Zaaknummer: 01/879070-16

Rechters: C.P.J. Scheele, E.C.P.M. Valkx en J.M.J. Denie

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Poging tot doodslag tijdens een drugsdeal die 'een onverwachte wending' kreeg. Benadeelde partij is in zijn hals gestoken, met slagaderlijke bloeding tot gevolg. In eerste aanleg wees de rechtbank een schadevergoeding toe van € 13.703,24, opgebouwd uit de posten: reis- en parkeerkosten (€ 171,34); beschadigde kleding (€ 200), medische kosten (€ 737,40), kosten rapportage psycholoog (€ 94,50) en immateriële schadevergoeding (€15.000). De rechtbank wees schadevergoeding voor inkomensverlies af. Het hof heeft ook deze post alsnog toewijsbaar geacht, gelet op de onderbouwing ervan, in combinatie met aard en omvang van het letsel. 'Voldoende aannemelijk is dat de benadeelde partij 36 weken niet heeft kunnen werken en dat hij schade leed zoals gevorderd nu hij gedurende die periode een ziektebewijst uitkering heeft ontvangen in plaats van loon.' Tevens proceskostenvergoeding ad € 2.000.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 16-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:536

Zaaknummer: 20-004018-14

Rechters: W.E.C.A. Valkenburg, A.M.G. Smit en J.T.F.M. van Krieken

Advocaten: G.W.L.A.M. Koppen

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Poging tot doodslag. Verdachte heeft tijdens een wilde, langdurende achtervolging geschoten op een politieauto. Beide verbalisanten krijgen € 2.500 immateriële schadevergoeding toegewezen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 15-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:709

Zaaknummer: 08/760144-16

Rechters: J. Wentink, Y. Cenik en B.C. Maresch-Evers

Advocaten: J. Vlug

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling wegens wederspanningheid. Bij aanhouding heeft een van de opsporingsambtenaren een gebroken sleutelbeen opgelopen. Deze ambtenaar krijgt € 1.000 immateriële schadevergoeding toegewezen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 10-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2017:461

Zaaknummer: 18/255321-15

Rechters: J.G.W. Lootsma-Oude Nijewerne, I.M. Dölle en E.P. van Sloten

Advocaten: E.R. Jepkema en M. van der Werf

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor ontuchtige handelingen met minderjarige dochter. Schadevergoeding toegewezen; € 98,31 aan reiskosten en € 8.500 voor immateriële schade.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 10-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:774

Zaaknummer: 01/865053-16

Rechters: C.P.J. Scheele, E.C.P.M. Valckx en B. Poelert

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordelen voor vier gekwalificeerde diefstallen en drie pogingen; op brute wijze uitgevoerd. Toewijzing van € 350 aan immateriële schadevergoeding aan enkele van de slachtoffers.

Motivering: 'Dit soort delicten maken een ernstige inbreuk op het gevoel van slachtoffers in een door hen vertrouwde en veilig gewaande omgeving. Dit geldt in het bijzonder voor de minder weerbaren in de samenleving zoals hoogbejaarden.'

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 09-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:767

Zaaknummer: 05/740385-16

Rechters: D.S.M. Bak, E.M. Vermeulen en M.G.J. Post

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

RECHTSPRAAK

Medische fout door kort na operatie geen antistolling toe te dienen, waarna CVA optrad? Wel fout, maar geen oorzakelijk verband met CVA, dat eerst 9 dagen later optrad. Geen informed consent met betrekking tot biopsie; fout. Evenmin oorzakelijk verband met CVA, gelet op tijdsverloop.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 31-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:311

Zaaknummer: 200.134.547_01

Rechters: J.M. Brandenburg, P.M.A. de Groot-van Dijken en C.E.L.M. der Smeenk-van Weijden

Advocaten: J.P.H. Timmermans en K. Mous

RECHTSPRAAK

Overmacht in de zin van artikel 185 WVV. Auto laat tegenligger op smalle weg (stilstaand) voorbij. Van achteren komende wielrenner staat niet stil, maar gaat met behoorlijke snelheid tussen beide auto's door en komt ten val. Bestuurder (auto) mocht er vanuit gaan dat wielrenner zou wachten.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 26-01-2017

Zaaknummer: 5116149 EJ VERZ 16-83110

ANNOTATIE

Een geestelijke of lichamelijke tekortkoming: geen beletsel voor het aannemen van aansprakelijkheid.

mr. Y. Bosschaart

Inleiding

Wanneer iemand met een geestelijke of lichamelijke tekortkoming door een gedraging die met die tekortkoming verband houdt, een ongeval veroorzaakt, vormt deze tekortkoming ingevolge artikel 6:165 BW geen beletsel om de gedraging als een onrechtmatige daad aan de dader toe te rekenen. In een deelgeschilprocedure bij de Rechtbank Noord-Nederland stond de uitleg van dit artikel centraal. Het ging hierbij met name om de vraag of een gedraging die bij het ontbreken van de geestelijke of lichamelijke tekortkoming niet als onrechtmatig zou kunnen worden aangemerkt, bij aanwezigheid van de geestelijke of lichamelijke tekortkoming wel onrechtmatig kan zijn en tot aansprakelijkheid kan leiden. Niet alleen bij de aansprakelijk gestelde, maar ook bij de benadeelde kan zich de situatie voordoen dat deze ten tijde van het ongeval met een geestelijke of lichamelijke tekortkoming te kampen had. In deze annotatie wordt ingegaan op de invloed van een geestelijke of lichamelijke tekortkoming van de aansprakelijk gestelde respectievelijk de benadeelde ten tijde van het ongeval op het oordeel omtrent de aansprakelijkheid.

De feiten

Verzoekster en haar echtgenoot organiseerden ter viering van de zestigste verjaardag van de echtgenoot van verzoekster een feestje bij hen thuis. Verweerder was bij dit feestje aanwezig. Ten tijde van het feestje was verweerder nog herstellende van letsel aan zijn achillespees. Hij was nog slecht ter been en liep op leren muilen. Het feest vond bij aanvang plaats in de tuin. Toen het later werd verplaatste het feest zich naar binnen. Vanuit de tuin is de woning van verzoekster toegankelijk via de bijkeuken. In de deuropening van de bijkeuken naar de garage bevindt zich een klein afstapje. Verweerder is over het afstapje gestruikeld en tegen verzoekster aangevallen. Verzoekster is hierdoor ook ten val gekomen en heeft door haar val haar heup gebroken, als gevolg waarvan zij blijvende beperkingen ondervindt. Verzoekster

heeft verweerder aansprakelijk gesteld voor de door haar geleden en nog te lijden schade.

Juridisch kader

In artikel 6:165 BW is vastgelegd dat de omstandigheid dat een als een doen te beschouwen gedraging van een persoon van veertien jaren of ouder verricht is onder invloed van een geestelijke of lichamelijke tekortkoming, geen beletsel vormt om de gedraging als een onrechtmatige daad aan de dader toe te rekenen. Het vereiste 'als een doen te beschouwen gedraging' moet ruim worden uitgelegd. Hieronder valt op grond van de parlementaire geschiedenis bijvoorbeeld ook een onwillekeurige reflexbeweging en het vallen als gevolg van het bewusteloos raken (Parl. Gesch. BW Inv. 3, 5 en 6 Boek 6, p. 1351). De Hoge Raad heeft geoordeeld dat 'mede gelet op de strekking van de bepaling om ook aansprakelijkheid te aanvaarden voor gedragingen onder invloed van een geestelijke of lichamelijke tekortkoming, 'een als een doen te beschouwen gedraging' ruim moet worden opgevat en niet is beperkt tot actieve handelingen' (HR 29 januari 2016, ECLI:NL:HR:2016:147, r.o. 3.3.2, *NJ* 2016/167).

Slechts wanneer sprake is van zuiver nalaten, is artikel 6:165 BW niet van toepassing op situaties waarin een verband bestaat tussen een geestelijke of lichamelijke tekortkoming en het ongeval (F.T. Oldenhuis, *GS Onrechtmatige daad*, artikel 165 Boek 6 BW, aant. 5.1). Zowel in de conclusie voor het eerder genoemde arrest van de Hoge Raad (A-G Wuisman, conclusie voor HR 29 januari 2016, ECLI:NL:HR:2016:147, *NJ* 2016/16, onder 2.6) als in de annotatie bij dit arrest (S.D. Lindenbergh, HR 29 januari 2016, annotatie bij ECLI:NL:HR:2016:147, *NJ* 2016/167, onder 3) wordt ervoor gepleit niet snel aan te nemen dat sprake is van een gedraging die als zuiver nalaten kan worden aangemerkt.

Naast het vereiste dat sprake is van een als een doen te beschouwen gedraging, volgt uit de formulering van artikel 6:165 BW dat voor de toepasselijkheid van dit artikel een verband tussen de geestelijke of lichamelijke tekortkoming en de gedraging moet bestaan. Hierdoor wordt voorkomen dat mensen met een geestelijke of lichamelijke tekortkoming aansprakelijk worden gehouden voor gedragingen die niet zijn verricht onder invloed van hun tekortkoming en waarvoor zij zonder hun tekortkoming niet aansprakelijk hadden kunnen worden gehouden (F.T. Oldenhuis, *GS Onrechtmatige daad*, artikel 165 Boek 6 BW, aant. 4.2). Wanneer een dergelijk verband niet vereist was, was het enkele feit dat de aansprakelijk gestelde een geestelijke of lichamelijke tekortkoming heeft, immers voldoende geweest voor het aannemen van aansprakelijkheid, hetgeen een te zware risicoaansprakelijkheid zou inhouden voor mensen met een geestelijke of lichamelijke tekortkoming.

In de parlementaire geschiedenis is uitdrukkelijk overwogen dat in gevallen waarin artikel 6:165 BW van toepassing is, aanleiding kan bestaan de schadevergoedingsplicht te matigen, in verband met de aard van de aansprakelijkheid (Parl. Gesch. BW Boek 6, p. 449-450). In de

onderhavige zaak is een deelgeschilprocedure gestart waarin de rechter diende te oordelen over de aansprakelijkheid en niet over de omvang van de schadevergoedingsplicht. De rechter heeft zich in deze zaak dan ook niet kunnen uitlaten over de vraag of aanleiding bestond de schadevergoedingsplicht te matigen, omdat de schadevergoedingsplicht geen deel uitmaakte van de procedure.

Het oordeel van de rechtbank

De rechtbank heeft, op basis van de verklaring van verweerder ter zitting en zijn eerdere schriftelijke verklaringen, geoordeeld dat de gedraging van verweerder is verricht onder invloed van zijn lichamelijke tekortkoming. Verweerder heeft immers verklaard dat hij bang was om zijn been te beschadigen en om die reden een val wilde voorkomen. Hij is daarom hinkend schuin naar voren gegaan in de hoop zich ergens aan te kunnen vastgrijpen. De rechtbank heeft geoordeeld dat hieruit kan worden afgeleid dat het ongeval niet zou hebben plaatsgevonden als bij verweerder op dat moment geen sprake was geweest van een lichamelijke tekortkoming (r.o. 4.7). Dat de gedraging van verweerder heeft plaatsgevonden onder invloed van zijn lichamelijke beperking, brengt naar het oordeel van de rechtbank mee dat de gedraging verweerder als een onrechtmatige daad kan worden toegerekend (r.o. 4.8). Artikel 6:165 BW heeft namelijk niet alleen betrekking op de vraag van de toerekening, maar ook op de onrechtmatigheid (r.o. 4.8).

Het oordeel van de rechtbank is mijns inziens in overeenstemming met de wetsgeschiedenis (waarnaar de rechtbank ook heeft verwezen). In de wetsgeschiedenis is namelijk opgenomen dat artikel 6:165 BW niet alleen betrekking heeft op gevallen waarin de gedaagde het verweer voert dat de gedraging niet aan hem toe te rekenen is vanwege zijn geestelijke of lichamelijke tekortkoming, maar ook op gevallen waarin de gedaagde stelt dat de tekortkoming de onrechtmatigheid van de gedraging wegneemt (Parl. Gesch. BW Boek 6, p. 661). Bij dit laatste wordt gewezen op het voorbeeld dat iemand als gevolg van een lichamelijke tekortkoming midden op straat bewusteloos raakt en daardoor een ongeval tussen twee of meer anderen veroorzaakt. Dat ook dit risico voor rekening van de aansprakelijk gestelde moet komen, is te verklaren vanuit de ratio van artikel 6:165 BW, namelijk dat het onbillijk is de schade die veroorzaakt is door een als een doen te beschouwen gedraging die verband houdt met een geestelijke of lichamelijke tekortkoming, voor rekening van de benadeelde te laten. Gezien de wetsgeschiedenis en de ratio van artikel 6:165 BW, acht ik het oordeel van de rechtbank juist. De onderhavige zaak is vergelijkbaar met het in de parlementaire geschiedenis genoemde voorbeeld van iemand die midden op straat bewusteloos raakt en daardoor een ongeluk tussen anderen veroorzaakt. Het feit dat de gedraging (bewusteloos worden of struikelen), indien geen sprake was geweest van een geestelijke of lichamelijke tekortkoming, niet onrechtmatig zou zijn geweest, brengt blijkens de wetsgeschiedenis niet mee dat geen

aansprakelijkheid kan worden aangenomen.

Abstraheren van de tekortkoming

Verweerder had in deze procedure gesteld dat bij het beoordelen van de onrechtmatigheid van de gedraging, moet worden geabstraheerd van de lichamelijke tekortkoming. Slechts wanneer de gedraging ook bij het ontbreken van de lichamelijke tekortkoming onrechtmatig zou zijn geweest, kan volgens verweerder aansprakelijkheid worden aangenomen. Van belang is echter dat artikel 6:165 BW een risicoaansprakelijkheid vormt, zodat aansprakelijkheid in beginsel gegeven is wanneer sprake is van een verband tussen een geestelijke of lichamelijke tekortkoming en een als een doen te beschouwen gedraging die schade tot gevolg heeft. Dat slechts de tekortkoming de gedraging onrechtmatig maakt, vormt geen beletsel voor het aannemen van aansprakelijkheid. Mijns inziens dient bij beoordeling van de aansprakelijkheid dan ook niet van de tekortkoming te worden geabstraheerd. De tekortkoming vormt immers juist de basis van de risicoaansprakelijkheid.

De omstandigheid dat aansprakelijkheid in beginsel gegeven is wanneer sprake is van een verband tussen een geestelijke of lichamelijke tekortkoming en een als een doen te beschouwen gedraging die schade tot gevolg heeft, ook wanneer slechts de tekortkoming de gedraging onrechtmatig maakt, brengt naar mijn mening wel het risico mee dat in gevallen waarin de aansprakelijk gestelde een geestelijke of lichamelijke tekortkoming heeft, de aansprakelijkheidsdrempel lager komt te liggen, dan wanneer dat niet het geval is. De verwezenlijking van dit risico kan echter voorkomen worden door hoge eisen te stellen aan het verband tussen de tekortkoming en het ongeval. In de onderhavige zaak is mijns inziens aan dit vereiste voldaan, aangezien de rechtbank gemotiveerd heeft overwogen dat het ongeval zonder de lichamelijke tekortkoming niet zou hebben plaatsgevonden.

Ten slotte zou het mijns inziens in veel gevallen waarin een gedraging van een aansprakelijk gestelde die onder invloed van een geestelijke of lichamelijke tekortkoming is verricht, schade veroorzaakt, niet goed mogelijk zijn te abstraheren van de lichamelijke tekortkoming, omdat het ongeval zonder de lichamelijke tekortkoming veelal niet zou hebben plaatsgevonden. In het onderhavige geval heeft de rechtbank immers ook geoordeeld dat uit de verklaringen van de aansprakelijk gestelde volgt dat de gedraging bij het ontbreken van de lichamelijke tekortkoming niet zou hebben plaatsgevonden (r.o. 4.7).

Predispositie van de benadeelde

Ook wanneer ten tijde van het ongeval niet bij de aansprakelijk gestelde, maar bij de benadeelde sprake was van een geestelijke of lichamelijke tekortkoming, heeft dit in beginsel geen invloed op de (omvang van de) aansprakelijkheid. Dat de benadeelde ten tijde van het

ongeval al te kampen had met psychische of lichamelijke klachten, zal in beginsel niet aan toerekening ex artikel 6:98 BW in de weg staan (R.J.B. Boonekamp, *GS Schadevergoeding*, artikel 6:98 BW, aant. 5.4.1; A.L.M. Keirse, 'Wie is bang voor de schadebeperkingsplicht? Over de grenzen die de schadebeperkingsplicht stelt aan (te) ruime toerekening bij personenschade', *TVP* 2002, afl. 3, p. 71). Slechts wanneer de benadeelde zich te weinig heeft ingespannen voor zijn herstel, kan een deel van de schade op grond van eigen schuld ex artikel 6:101 BW voor rekening van de benadeelde worden gelaten (HR 4 november 1988, ECLI:NL:HR:1988:AB8920, r.o. 3.2 (*ABP/Stuyvenberg*); HR 8 februari 1985, ECLI:NL:HR:1985:AG4960, r.o. 3.3, m.nt. C.J.H. Brunner (*Joe/Chicago Bridge*). Wel kan bij het begroten van de schade in de zin van artikel 6:97 BW en 6:105 BW rekening worden gehouden met een predispositie van de benadeelde (HR 8 februari 1985, ECLI:NL:HR:1985:AG4960, r.o. 3.3, m.nt. C.J.H. Brunner (*Joe/Chicago Bridge*). Zie over het onderscheid tussen het causaal verband in de zin van toerekening naar redelijkheid (artikel 6:98 BW) enerzijds en de begroting van de schade (artikel 6:97 en 6:105 BW) anderzijds recentelijk A-G Hartlief, conclusie voor HR 17 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:273, onder 4.9).

Conclusie

Uit het voorgaande volgt dat een geestelijke of lichamelijke tekortkoming van ofwel de aansprakelijk gestelde ofwel de benadeelde ten tijde van het ongeval in beginsel geen beletsel vormt voor het aannemen van aansprakelijkheid. Enerzijds volgt uit artikel 6:165 BW en de bijbehorende wetsgeschiedenis dat wanneer een gedraging die verband houdt met de geestelijke of lichamelijke tekortkoming van de aansprakelijk gestelde, schade veroorzaakt, die gedraging als onrechtmatig aan de aansprakelijk gestelde kan worden toegerekend. Ook wanneer de gedraging bij ontbreken van de geestelijke of lichamelijke beperking niet als onrechtmatig kan worden aangemerkt, kan deze gedraging bij aanwezigheid van de geestelijke of lichamelijke beperking wel onrechtmatig zijn en derhalve tot aansprakelijkheid leiden. Anderzijds zal het feit dat de benadeelde ten tijde van het ongeval al te kampen had met psychische of lichamelijke klachten, in beginsel niet aan toerekening ex artikel 6:98 BW in de weg staan en derhalve geen beletsel vormen voor het aannemen van aansprakelijkheid. De geestelijke of lichamelijke tekortkoming van zowel de aansprakelijk gestelde als de benadeelde speelt pas een rol bij de begroting van de schade.

RECHTSPRAAK

Deelgeschil, letselschade. Verkeersongeval; voetballer aangereden door dronken bestuurder. Causaal verband tussen ongeval en klachten kan niet (enkel) worden gebaseerd op medische gegevens uit behandelende sector. Hierdoor ook onvoldoende duidelijkheid over schade die aan het ongeval kan worden toegerekend. Op dit moment bestaat dus nog geen duidelijkheid over de klachten en beperkingen die kunnen worden toegeschreven aan het [verzoeker] overkomen ongeval, terwijl binnen de deelgeschilprocedure geen ruimte bestaat voor (uitgebreide) bewijslevering. Verzoek wordt afgewezen. Tegenverzoek kostenveroordeling ook afgewezen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 12-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:7597

Zaaknummer: C/16/416926 / HA RK 16-120

Rechters: M.E. Heinemann

Advocaten: F.A.P. Laporte en M.M. Klunder

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Letselschade. Verkeersaansprakelijkheid. Toedracht aanrijding tussen auto en bus. Automobilist verleent geen voorrang aan van rechts komende bus. De wijze waarop bus aan het verkeer heeft deelgenomen heeft echter ook bijgedragen aan het ontstaan van het ongeval. De rechtbank stelt mate van aansprakelijkheid vast op 1/3. Niet gespecificeerd en onderbouwd voorschot afgewezen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 05-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:7596

Zaaknummer: C/16/398359 / HA RK 15-195

Rechters: D. Wachter

Advocaten: J.L.A. de Waard en A.J. Schoonen

RECHTSPRAAK

Privacybescherming. Artikel 36 en 40 Wet bescherming persoonsgegevens. Richtlijn persoonsgegevens (Richtlijn 95/46/EG). Vordering tot verwijdering van zoekresultaten voor volledige naam van eiser bij gebruik van internetzoekmachine van Google. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de maatstaven uit HvJ EU 13 mei 2014, C-131/12, ECLI:EU:C:2014:317, NJ 2014/385 (Google/Costeja). Ten tijde van eisers verzoek aan Google was diens strafrechtelijke veroordeling nog niet onherroepelijk. Er dient een afweging gemaakt te worden tussen het belang van het publiek enerzijds en het belang bij verwijdering voor de eiser anderzijds. Het hof heeft echter niets vastgesteld omtrent het belang van het publiek in dezen. Het heeft dus ook geen afweging gemaakt tussen deze belangen. De Hoge Raad vernietigt het arrest en verwijst het geding naar het Gerechtshof Den Haag.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-02-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:316

Zaaknummer: 15/03380

Rechters: C.A. Streefkerk, G. Snijders, T.H. den Tanja-van Broek, M.V. Polak en C.E. du Perron

Advocaten: F.I. van Dorsser en S.M. Kingma

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Letselschade. Medische fout kaakchirurg. Aanvullend voorschot buitengerechtelijke kosten? Het ziekenhuis heeft al een aanzienlijke vergoeding voor kosten rechtsbijstand betaald. Geen grond om aan te nemen dat verzoekster recht heeft op een aanvullend bedrag, gelet op de dubbele redelijkheidstoets. De nog onbekende omvang van de schade zal naar het zich laat aanzien beperkt zijn en de handelwijze van de advocaat van verzoekster is niet erg constructief geweest. Afwijzing van het verzoek zonder kostenvergoeding omdat deelgeschil onterecht is ingesteld.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 21-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:923

Zaaknummer: C/01/311485 / EX RK 16-154

Rechters: M.J.M.A. van der Put

Advocaten: B. Leemhuis en K. Mous

RECHTSPRAAK

Appellant stelt De Confederatie van de Vlaamse en Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus aansprakelijk voor schade als gevolg van seksueel misbruik en fysiek geweld in een religieus internaat. Risicoaansprakelijkheid; onrechtmatig handelen door na te laten maatregelen te treffen om seksueel misbruik te voorkomen of te beperken? Het hof onderzoekt of het beroep van de Congregatie op verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is aan de hand van de gezichtspunten a t/m g uit de gezichtspuntencatalogus uit het arrest Van Hese/De Schelde en beantwoordt deze vraag ontkennend. Het beroep op verjaring levert bovendien geen schending van het EVRM op, zoals aangevoerd door appellant.

Ten aanzien van deze gezichtspunten overweegt het hof het volgende. Er is sprake van vergoeding van materiële en immateriële schade die ten goede komt aan appellant zelf. Voorts bestond voor de schade gedeeltelijk een aanspraak op een uitkering uit anderen hoofde. Als de onrechtmatige daad die de Congregatie wordt verweten komt vast te staan, dan kan de Congregatie daarvan een ernstig verwijt worden gemaakt. Mede gelet op het verhandelde ter comparitie gaat het hof er ook vanuit dat de Congregatie niet is verzekerd voor claims als de onderhavige en zij een schadevergoeding in deze zaak zelf zou moeten betalen. Zowel de stelling dat appellant is mishandeld als die dat hij seksueel is misbruikt, berust verder grotendeels op zijn eigen verklaring. Het hof is bovendien van oordeel dat de Congregatie niet naar redelijkheid nog de mogelijkheid heeft zich tegen de vorderingen van appellant te verweren. Er zijn mede door het tijdsverloop onvoldoende mogelijkheden om naar behoren een debat over de feiten in deze zaak te hebben. Onomstreden is dat de Congregatie niet reeds vóór het verstrijken van de verjaringstermijn rekening heeft gehouden met de mogelijkheid dat zij voor de schade van [appellant] aansprakelijk zou zijn. Zij had daar volgens het hof ook geen rekening mee behoren te houden. Hiernaast oordeelt het hof dat appellant al veel eerder dan het jaar waarin appellant de Congregatie aansprakelijk stelde

problemen ondervond die gerelateerd waren aan de gebeurtenissen in het internaat.

Op grond van deze overwegingen ten aanzien van de gezichtspunten uit het arrest Van Hese/De Schelde in onderling verband en samenhang bezien, komt het hof tot de conclusie dat in de gegeven omstandigheden het beroep op verjaring van de Congregatie niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

Daarnaast heeft appellant betoogd dat het in strijd met het EVRM (in het bijzonder artikel 6) is als hetgeen hem is aangedaan, en de schade die hij heeft geleden, niet zou mogen worden beoordeeld door de rechter door het opwerpen van een barrière in de vorm van een verjaringsverweer. In de gegeven omstandigheden acht het hof geen schending van het EVRM aanwezig, ook niet van artikel 6 EVRM.

Het hof verenigt zich met het oordeel van de rechtbank en maakt de overwegingen van de rechtbank tot de zijne.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 21-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:584

Zaaknummer: 200 178 285_01

Rechters: J.P. de Haan, M.E. Smorenburg en W.H.B. den Hartog Jager

Advocaten: M.J. de Witte en R.P. Baetens

Wetsartikelen: 6:162 BW, 6:170 BW, 843a Rv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Kortgeding. Benadeelde stelt last te hebben van neklachten en concentratiestoornissen (whiplash) na auto-ongeval. Verzekeraar betwist het causaal verband: de krachten (km/uur; G-krachten) waren te gering voor de gevolgen (airbags ook niet geactiveerd en schade aan auto beperkt).

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 17-02-2017

Zaaknummer: C/o8/196779 /KGZA 17-17

RECHTSPRAAK

Verzet artikel 29 Wgbz. De kosten als bedoeld in artikel 1019aa lid 1 Rv tellen in het kader van de deelgeschilprocedure niet mee voor de bepaling van de hoogte van het griffierecht. De omstandigheid dat de vordering in potentie meer dan € 25.000 bedraagt betekent niet dat het griffierecht moet worden vastgesteld op basis van een vordering van bepaalde waarde van (minstens) dat bedrag.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 17-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:868

Zaaknummer: C/08/196692 / HA RK 17-12

Rechters: M.H.S. Lebens-De Mug

Advocaten: M.F. Hartman

Wetsartikelen: 29 Wgbz en 1019aa lid 1 Rv

RECHTSPRAAK

Gemeente aansprakelijk voor schade als gevolg van botsing met paaltje waarop een (scherp) uitsteeksel zat, botsing fietser met paaltje (beenletsel).

De aanwezigheid van een paaltje op de grens tussen voetpad en fietspad op zichzelf niet tot het oordeel leidt dat de weginrichting ter plaatse niet voldeed aan de daaraan te stellen veiligheidseisen. Dat betekent niet dat de gemeente bij de uitvoering van het paaltje geen rekening hoefde te houden met de mogelijkheid dat een verkeersdeelnemer toch met het paaltje in aanraking zou komen. Voor zover redelijkerwijs mogelijk is dient een paaltje zo te worden uitgevoerd dat bij een eventuele botsing (ernstig) letsel zoveel mogelijk wordt voorkomen. In dat kader moet een afweging worden gemaakt van hoe groot de kans op (ernstig) letsel is en of dit met behoud van functionaliteit redelijkerwijs is te voorkomen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 14-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:869

Zaaknummer: 5421517 / CV EXPL 16-7235

Rechters: M. Willemse

Advocaten: E.M. Hol en B.E.G. Wiskerke

RECHTSPRAAK

X/Y

De onderhavige deelgeschilprocedure is aangespannen door een patiënt die een TUR-P-operatie (Transurethrale Resectie van de Prostaat) heeft ondergaan. Enkele maanden later heeft de patiënt geklaagd over het verlies van zijn uitwendige ejaculatie. Hij stelt hierover niet te zijn geïnformeerd en vraagt een verklaring voor recht, inhoudende dat hij recht heeft op vergoeding van geleden (integriteits)schade. De deelgeschilrechter heeft het verzoek afgewezen; de patiënt heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij – ware hij geïnformeerd – voor een andere behandeling had gekozen en de aantasting in de persoon is onvoldoende ernstig voor een vergoeding van integriteitsschade.

De onderhavige deelgeschilprocedure is aangespannen door een patiënt die op 20 februari 2014 een TUR-P-operatie (Transurethrale Resectie van de Prostaat) heeft ondergaan. Enkele maanden later, april 2014, heeft de patiënt geklaagd over het verlies van zijn uitwendige ejaculatie. Hij stelt hierover niet te zijn geïnformeerd. Als hij wel juist was geïnformeerd, dan had hij in ieder geval eerst andere behandelmethode(n) onderzocht. Er was dus geen sprake van informed consent en hij is aangetast in zijn zelfbeschikkingsrecht; zijn man-zijn is hem ontnomen. Hij verzoekt daarom de deelgeschilrechter om voor recht te verklaren dat het betrokken ziekenhuis gehouden is hem een vergoeding te geven voor de door hem geleden integriteitsschade. Ter onderbouwing wijst de patiënt nog op een uitspraak van het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Eindhoven, waarbij de behandelend arts een waarschuwing heeft gekregen wegens het onvoldoende informeren van de patiënt.

De deelgeschilrechter heeft ten eerste geoordeeld dat gezien het feit dat het verlies van een uitwendige ejaculatie vaak voorkomt bij een TUR-P-operatie, het op de weg van de arts had gelegen de patiënt daarover te informeren. Dat de patiënt, zoals hij stelt, niet is geïnformeerd, staat volgens de rechter nog niet vast, zodat de patiënt daar in beginsel het bewijs van moet

leveren. Die bewijslevering acht de deelgeschilrechter echter niet opportuun, omdat de patiënt naar zijn oordeel onvoldoende onderbouwd heeft gesteld dat hij als redelijk handelend patiënt niet voor de behandeling had gekozen als hij voldoende was geïnformeerd. Een causaal verband tussen de vermeende schending en de schade is dus niet voldoende aangetoond.

De deelgeschilrechter heeft vervolgens beoordeeld of de patiënt niettemin een vergoeding behoort te krijgen voor door hem geleden integriteitsschade, bestaande uit de enkele aantasting van het zelfbeschikkingsrecht. In dat verband heeft de rechter overwogen dat uit de (weinige) jurisprudentie op dit gebied valt af te leiden dat een schending van de informatieplicht als persoonsaantasting kan worden aangemerkt indien het risico waarvoor gewaarschuwd had moeten worden zich daadwerkelijk heeft verwezenlijkt, de patiënt daardoor ernstig is geschokt en de omstandigheid dat daarvoor niet is gewaarschuwd, die schok heeft vergroot. Zonder uitzondering gaat het in de jurisprudentie om ernstige gevolgen die zijn opgetreden. Gelet op deze gezichtspunten heeft de deelgeschilrechter het onvoldoende onderbouwd geacht dat, als komt vast te staan dat de informatieplicht is geschonden, daardoor sprake is van een zodanig ernstige schending van de persoonlijke levenssfeer dat die moet worden aangemerkt als een persoonsaantasting in de zin van artikel 6:106 lid 1 sub b BW. De gevolgen zijn daartoe onvoldoende ernstig, mede gelet op het feit dat de patiënt niet geheel onvruchtbaar is en de overige functies van het geslachtsorgaan, dan wel de beleving bij die functies, gelijk zijn gebleven. Dat sprake is van een ernstige schok die bovendien is vergroot door het ontbreken van informatie is door de patiënt niet nader toegelicht en daarmee ook onvoldoende onderbouwd. Dit heeft tot gevolg dat onvoldoende is gebleken dat sprake is van een persoonsaantasting die schadevergoeding rechtvaardigt.

Het verzoek is afgewezen.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 09-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2017:851

Zaaknummer: 5483643 OV VERZ 16-7840

Advocaten: H.J.P.M. van Berckel en M.F. Hulsebosch

Wetsartikelen: 1019w Rv en 1019cc Rv

RECHTSPRAAK

X/Securitas OV Services B.V. c.s.

Formele en materiële werkgever van tramconductor zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schade reiziger als gevolg van handgemeen met tramconductor, waarbij klappen zijn uitgedeeld. 75% van de schade dient te worden vergoed.

Feiten

Op 16 december 2013 vond in een tram van de RET een woordenwisseling plaats tussen X en een conducteur over de geldigheid van het vervoersbewijs van X. Hierna is een handgemeen ontstaan tussen X en de conducteur. X verzoekt een verklaring voor recht dat Securitas en de RET (ex art. 6:162 BW en 6:107 BW) hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de schade die X heeft geleden als gevolg van de mishandeling door de conducteur.

Oordeel

Onrechtmatige daad (art. 6:162 BW)

Hoewel partijen verdeeld zijn over de precieze toedracht van het incident, staat vast dat de conducteur X heeft geslagen. De RET en Securitas betwisten niet dat het gedrag van de conducteur als onrechtmatig kan worden aangemerkt, maar menen wel dat sprake is van een rechtvaardigingsgrond, te weten zelfverdediging. Vooropgesteld wordt dat de stelplicht en eventuele bewijslast op dit punt rust op Securitas en de RET. Dat X de eerste klap heeft uitgedeeld is niet komen vast te staan. Uit het proces-verbaal van de politie blijkt dat op de camerabeelden niet is te zien wie het eerste slaat en de getuigen leggen tegenstrijdige verklaringen af op dit punt. Daarbij geldt dat, ook indien X de conducteur zou hebben geprovoceerd of zelf de eerste klap zou hebben gegeven, hieruit niet zonder meer volgt dat de conducteur uit zelfverdediging genoodzaakt was om (terug) te slaan. Bijkomende feiten op grond waarvan deze conclusie kan worden getrokken zijn door Securitas en de RET niet gesteld. Daarnaast blijkt uit het proces-verbaal van de camerabeelden dat de conducteur na de eerste worsteling uit het niets uithaalde en X een, kennelijk forse, kaakslag gaf. X had zich op dat moment juist van de conducteur afgewend. Zonder nadere toelichting, die ontbreekt, kan

dit gedrag van de conducteur de stelling van de RET dat sprake zou zijn van noodweer niet onderbouwen. Tot slot is de stelling van de RET dat sprake zou zijn van noodweerexces niet onderbouwd. Van een rechtvaardigingsgrond is geen sprake.

Aansprakelijkheid op grond van artikel 6:170 BW

Securitas heeft niet betwist dat sprake was van zeggenschap over de conducteur ten tijde van de mishandeling, zodat dit als onbetwist vaststaat. Ten aanzien van de RET geldt dat de conducteur werkzaamheden verrichtte ter uitoefening van het bedrijf van de RET in een tram van de RET. De conducteur was door Securitas op last van de RET ingehuurd. Gelet op deze omstandigheden staat reeds vast dat sprake was van een ondergeschiktheidsverhouding. De enkele stelling van de RET dat zij geen bemoeienis had met de conducteurs maakt dit niet anders, nu de bevoegdheid tot het geven van instructies wel degelijk bestond, hetgeen door de RET ook niet is betwist. De conducteur sloeg X op het moment dat hij in functie was als conducteur in een tram van de RET. Het incident had zijn oorzaak in een discussie over de geldigheid van het vervoersbewijs van X. Hiermee is sprake van voldoende verband tussen de fout van de conducteur en de hem opgedragen taak, te weten (onder meer) het controleren van de vervoersbewijzen. Securitas en de RET zijn derhalve op grond van artikel 6:170 BW aansprakelijk voor de fout van de conducteur.

Causaal verband

X heeft onderbouwd dat er sprake is van schade. Agenten hebben na afloop van het incident geconstateerd dat X letsel aan zijn oog had. Daarnaast blijkt uit het arbeidsdeskundig onderzoek dat X zich op de dag van het incident heeft ziek gemeld. Hiermee is het causale verband tussen de onrechtmatige daad en de schade door X gemotiveerd gesteld. Dat de schade andere oorzaken zou hebben is door Securitas en de RET op geen enkele wijze toegelicht, zodat het causaal verband gelet op het ontbreken van een gemotiveerde betwisting daarvan, gegeven is.

Eigen schuld

Van eigen schuld van de benadeelde kan sprake zijn indien de schade (mede) het gevolg is van een omstandigheid die aan de schuld van de benadeelde is te wijten, dan wel voor zijn risico komt. Uit de beelden blijkt dat X en de conducteur elkaar 'heftig te lijf gingen'. X is niet weggelopen, maar is de confrontatie aangegaan en heeft, zoals hij zelf bij de politie heeft verklaard, ook enkele klappen uitgedeeld. Nu X zich niet onbetuigd heeft gelaten is de (verdere) mishandeling door de conducteur mede het gevolg van een aan X toe te rekenen omstandigheid in de zin van artikel 6:101 BW. De rechtbank stelt de eigen schuld van X, rekening houdend met de omstandigheden van het geval, waaronder het feit dat de

conducateur, na afloop van de worsteling met X, X nog onverwacht en hard tegen het hoofd heeft geslagen, op 25%. Dat leidt tot de slotsom dat Securitas en de RET gehouden zijn tot vergoeding van 75% van de schade die voor X voortvloeit uit de mishandeling door de conducteur.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 08-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2017:1063

Zaaknummer: C/10/498279 / HA ZA 16-320

Rechters: S.M. den Hollander

Advocaten: A. Quispel, S.A. Stokla en V.P.A. Pauwels

Wetsartikelen: 6:101 BW, 6:107 BW en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Medewerking aan bewijsgaring op onredelijke grond geweigerd, in combinatie met niet in persoon ter comparitie verschijnen door gedaagde. Het te bewijzen feit (het hebben ondergaan van medische behandeling door gedaagde) is aangenomen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 03-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2017:819

Zaaknummer: KTN-5068086_03012017

Rechters: P. Vlaswinkel

Advocaten: H.J. Ruysendaal

RECHTSPRAAK

***Ongeval met arbeidsongeschiktheid tot gevolg; geen causaal verband
loonsanctie door UWV en arbeidsongeschiktheid (ongeval) en wa-
verzekeraar hiervoor dus niet aansprakelijk.***

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 23-01-2017

Zaaknummer: 5116739 RP VERZ 16-50391